

WIOLETTA KILAR

Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie

Procesy kształtowania się korporacji Ericsson

WPROWADZENIE

Współczesna gospodarka i społeczeństwo wkraczają w nową fazę rozwoju – fazę wiedzy. Cechuje się ona tym, że wraz z przebudową bazy ekonomicznej zmienia się rola przemysłu. Informację i wiedzę uznaje się za podstawowy, strategiczny zasób (bazę) gospodarki i firm, a ludzi za najważniejszy ich kapitał. Szczególną rolę w tej fazie rozwoju odgrywają technologie informatyczne, które są wykorzystywane nie tylko do obsługi i przetwarzania danych (tj. zbierania, przechowywania, analizowania i rozpowszechniania informacji), ale również m.in. do kreowania nowych wartości dla klientów, w postaci innowacyjnych produktów i usług (Borowiec 2009, Dorocki, Jenner 2009, Fields 2006, Kilar 2009, Ziolo 2008). Dlatego współcześnie warunkiem osiągnięcia przez przedsiębiorstwo szybkiego rozwoju i sukcesu na globalnej arenie gospodarczej jest intensywne włączanie się w nurt prac związanych z budową gospodarki opartej na wiedzy. W związku z tym źródłem przewagi konkurencyjnej większości przedsiębiorstw stają się przedsięwzięcia wiedzochłonne i związane z przetwarzaniem informacji (Olszak, Ziomba 2007, Rachwał 2008). Dotyczy to wszystkich przedsiębiorstw, zarówno najmniejszych, kilkuosobowych, jak i korporacji ponadnarodowych. Jednakże korporacje postrzegane jako wiodące elementy we współczesnej gospodarce, napędzane są głównie przez globalizację (Domański 2004). Należy przyjąć za A. Zorską (2003), że długofalowy proces kształtowania się nowoczesnej gospodarki uzależniony jest w dużym stopniu od rozwoju sektora informacyjnego oraz od działań, zjawisk i procesów związanych z tworzeniem i wykorzystaniem nowoczesnych technologii, w tym technologii informatycznych w różnych dziedzinach, które przyczyniają się do przemian w metodach gospodarowania przedsiębiorstw.

W świetle przedstawionych przesłanek w niniejszym artykule podjęta zostanie analiza procesu kształtowania się ponadnarodowej korporacji – Ericsson, która jest jedną z firm informatycznych mających duży wpływ na kształtowanie współczesnej gospodarki światowej. Zmierzać będą do określenia zmian jej potencjału ekonomicznego i rozwoju technologicznego, ze szczególnym uwzględnieniem lat 1970–2008.

ROZWÓJ KORPORACJI ERICSSON W OKRESACH HISTORYCZNYCH

Korporacja Ericsson ma długą tradycję, została bowiem założona w 1876 r. w Sztokholmie przez Larsa Magnusa Ericssona, czyli w tym samym roku, w którym w Stanach Zjednoczonych, Alexander Graham Bell złożył wniosek o patent na telefon. Proces rozwoju przedsiębiorstwa związany był z systematycznym doskonaleniem technik przekazywania informacji. Początkowo głównym profilem działalności firmy była naprawa aparatów telegraficznych. W następnych latach jej właściciel sukcesywnie wprowadzał modyfikacje urządzeń, udoskonalające jakość na początku telegrafów, a później telefonów. Jednym z pierwszych istotnych urządzeń produkowanych przez firmę były telefon, który trafił na rynek już w 1878 r., czyli dwa lata po uruchomieniu działalności. Pierwsze duże zamówienie złożone w 1881 r. dotyczyło zainstalowania sieci telefonicznej w mieście Gävle. Do realizacji tego celu Ericsson użył własnego wyposażenia obejmującego system rozdzielczy oraz aparaty telefoniczne.

W następnych latach korporacja rozwijała się dzięki wprowadzaniu na rynek nowych modeli aparatów telefonicznych wyposażonych w coraz to nowsze rozwiązania. Był to m.in. nowy model telefonu nazywany „Jamnik”, który zaczęto produkować w 1884 r. i sprzedawano przez kilka dziesięcioleci. Firma intensywnie się rozwijała, poszerzała zakres i obszar swojej działalności poprzez otwieranie kolejnych oddziałów w kraju i zagranicą (np. w 1890 r. posiadała już swój oddział w Petersburgu). Zaczęła produkować całe systemy telefoniczne, które stały się równie ważnym profilem jak produkcja aparatów telefonicznych. Na rynku wyróżniała się zarówno pod względem nowych rozwiązań technicznych, oryginalnego designu oraz pod względem łączenia obydwu tych elementów. Firma rozszerzała swoją działalność również poprzez wykupywanie zagranicznych firm w tej branży. Proces ten rozpoczął się w 1900 r. przez wykupienie części udziałów w firmie telekomunikacyjnej w Mexico City. W 1918 r. Ericsson połączył się z firmą telefoniczną Stockholms Allmänna Telefon, pozostając przy dotychczasowej wspólnej nazwie firmy Ericsson (Allmänna Telefonaktiebolaget L. M. Ericsson).

Po drugiej wojnie światowej firma utrzymywała swoją pozycję, koncentrując się na produkcji systemów telefonicznych oraz aparatów telefonicznych. Nadal dużą uwagę przywiązywano do nowych rozwiązań technicznych. Pracownicy korporacji intensywnie pracowali nad stworzeniem telefonu komórkowego. Próby stworzenia telefonu komórkowego podejmowane były w latach 40. i 50., jednak pierwszy prototyp telefonu komórkowego powstał w 1956 r. w firmie Ericsson (http://www.wici.info/News,historia_telefonu_komorkowego,4625.html).

Istotnymi osiągnięciami w kolejnych dziesięcioleciach było wprowadzenie elektromechanicznego sterowania komputerem (w 1968 r.), zastosowanie przełączenia w urządzeniach przekazywania sygnału z analogowego na cyfrowy (1978 r.), wprowadzenie stałej komunikacji w łączności komórkowej 1G (1981 r.), tj. analogowych standardów telekomunikacyjnych, polegających na użyciu analogowych sygnałów radiowych (stosuje wyższe częstotliwości, zwykle od 150 MHz wzwyż), a następnie wprowadzenie w swoich telefonach nowego systemu (technologii) telefonii komórkowej – 2G, tj. opierającego się na kodowanych sieciach cyfrowych (1991 r.). Wprowadzono także w sieciach komórkowych integrację głosu i przesyłania danych (1998 r.) oraz nowe rozwiązania dla telefonii stacjonarnej – Softswitch (1999 r.). W 2001 r. zastosowano w produktach Ericsson tzw. technologię 3G, obejmującą szereg udogodnień w transmisji bezprzewodowej danych, połączeń wideo i przekazywania głosu przy bardzo dużej szybkości przekazu.

Wyrazem rozwoju korporacji Ericsson od początku jej powstania, tj. od 1876 do 2008 r., jest wzrost wartości mierników potencjału. Sprzedaż netto (net sales) w badanym okresie wzrosła z 5,2 tys. koron szwedzkich (SEK) do 208,9 mld SEK, tj. ponad 104 miliony razy (tab. 1, ryc. 1), przy czym szczególnie duża dynamika sprzedaży nastąpiła po drugiej wojnie światowej, gdyż w latach 1946–2008 wartość sprzedaży netto wzrosła o 208,7 mln SEK. Wartość aktywów (assets total) w tym okresie wzrosła z 9,7 mln¹ do 285,7 mld SEK, tj. ponad 29 tysięcy razy (ryc. 2), lecz największy przyrost wartości tego miernika obserwować można od lat sześćdziesiątych ubiegłego stulecia. Kolejnym miernikiem, który wskazuje na kondycję finansową korporacji, jest dochód netto (net income), który w badanym okresie wzrósł z 298,3 tys. do 11,7 mld SEK, tj. ponad 39 mln razy (ryc. 3). Znacznie mniejszą dynamiką charakteryzowała się liczba zatrudnienia, gdyż wzrosła ona z 5 osób w 1876 r. do 78 740 osób w 2008 r., tj. ponad 15 tysięcy razy, co świadczy o postępującej mechanizacji produkcji (ryc. 4).

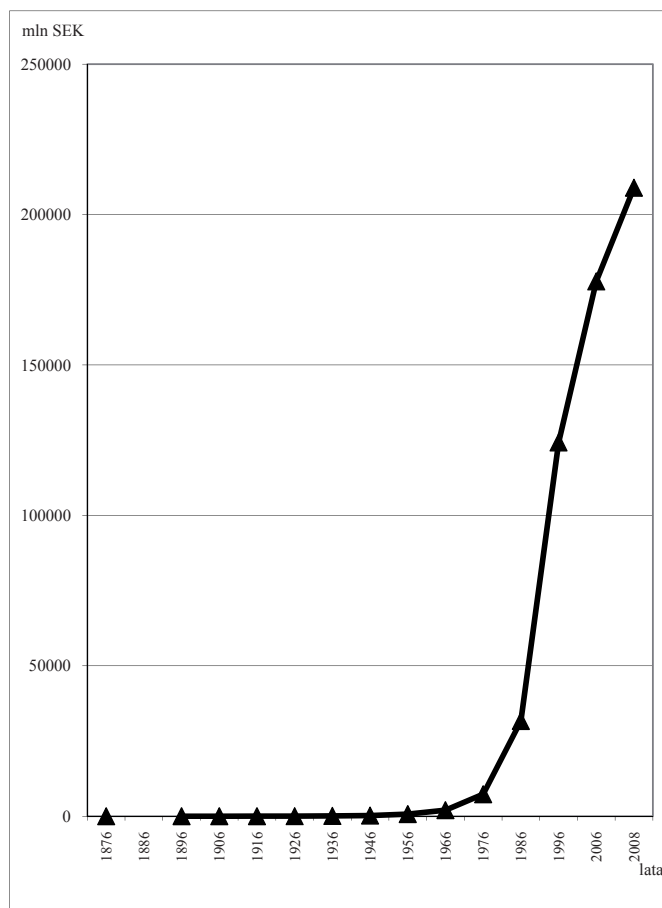
Tab. 1. Dynamika wartości sprzedaży netto, aktywów, dochodu netto i zatrudnienia korporacji Ericsson w latach 1876–2008

Lata	Mierniki potencjału			
	Wartość sprzedaży netto w mln SEK	Wartość aktywów w mln SEK	Wartość dochodu netto w tys. SEK	Zatrudnieni
1876	0,01	–	0,3	5
1886	–	–	56,0	70
1896	1,50	–	159,2	500
1906	6,80	9,7	1 165,0	1 454
1916	12,50	–	–	1 710
1926	25,20	90,2	2 048,2	2 257
1936	97,00	186,4	–	2 577
1946	233,00	201,8	7 397,1	4 175
1956	705,00	819,5	20 412,0	24 900
1966	2 014,00	3 022,8	115 675,0	43 800
1976	7 312,00	11 161,9	144 980,0	71 070
1986	31 644,00	34 232,0	563 000,0	72 575
1996	124 266,00	112 152,0	7 110 000,0	93 949
2006	177 783,00	214 940,0	26 436 000,0	63 781
2008	208 930,00	285 684,0	11 667 000,0	78 740

– oznacza brak danych

Źródło: obliczenia własne na podstawie raportów rocznych firmy

¹ Dane za 1906 rok

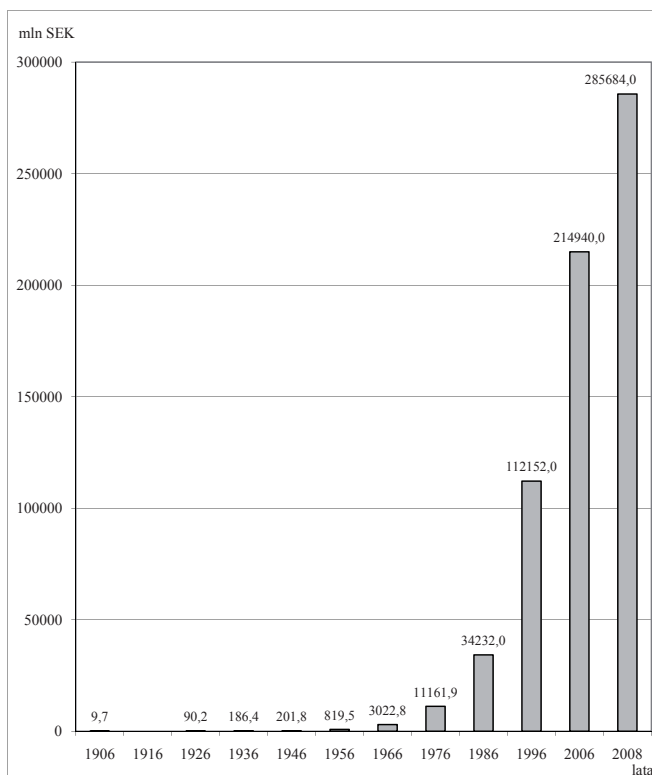
Ryc. 1. Zmiany wartości sprzedaży netto korporacji Ericsson w latach 1876–2008

Źródło: opracowanie własne na podstawie raportów rocznych firmy, tab. 1

Z przedstawionej analizy wynika, że podstawowym czynnikiem rozwoju korporacji jest wprowadzanie coraz nowocześniejszych rozwiązań technicznych oferowanych produktów, które wypełniając rynek przyczyniły się do intensywnego rozwoju jej potencjału ekonomicznego. Sprzyjały temu wydatki ponoszone na działalność badawczo-rozwojową, których wartość w latach 1970–2008 wzrosła z 221,2 mln SEK do 33637,7 mln SEK, tj. 66-krotnie. Jednocześnie wydatki na ten cel stanowiły wysoki udział w rocznej sprzedaży netto, gdyż wahały się od 7,0% do 17,0% (ryc. 5).

Korporacja Ericsson wraz z rozwojem działalności poszerzała asortyment swoich produktów i usług. W 1970 r. produkcja grupy Ericsson koncentrowała się wokół następujących segmentów:

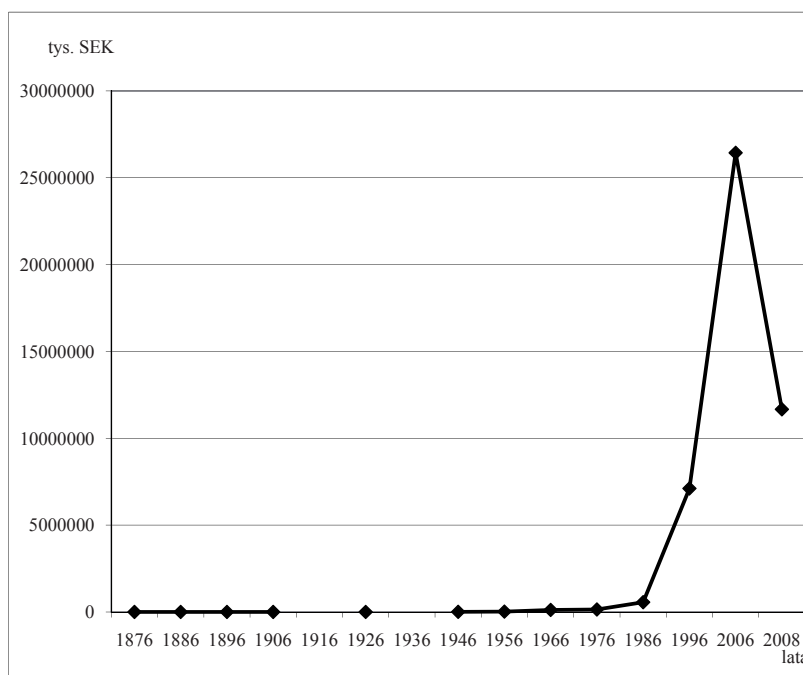
- centrale telefoniczne (public telephone exchanges) – do połączeń w ruchu krajowym, międzynarodowym i międzykontynentalnym, a także dla potrzeb telefonii kolejowej;

Ryc. 2. Zmiany wartości aktywów korporacji Ericsson w latach 1906–2008

Źródło: opracowanie własne na podstawie raportów rocznych firmy, tab. 1

- systemy do użytku wewnętrznego (systems for internal use) – prywatne systemy telefonii wewnętrznej, stosowane w hotelach, szpitalach, szkołach, obejmujące również domofony i sieci nagłośnień konferencyjnych;
- urządzenia telefoniczne (telephone instruments) – zestawy systemów do obsługi automatycznej i manualnej, telefony hotelowe, biurowe, telefony wodoszczelne, telefony z systemem głośnomówiącym oraz do użytku domowego;
- urządzenia transmisyjne (transmission equipment) – różne rodzaje okablowania (pary kabli, kable koncentryczne), łącza radiowe i linie energetyczne, systemy telegrafii, sprzęt sygnalizacyjny, wzmacniacze głosu, urządzenia łączności radiowej;
- sprzęt do przekazywania danych (data communication equipment) – urządzenia do obsługi danych w prywatnych i publicznych sieciach łączności, automatyczne urządzenia telexu, modemy i terminale;
- elektronika wojskowa i przemysłowa (military and industrial electronics) – m.in. elektryczne systemy uzbrojenia, radary, lasery i systemy na podczerwień, systemy kontroli produkcji i gromadzenia danych;
- urządzenia sygnalizacyjne (telesignaling material) – elektryczne dzwony i syreny, systemy bezpieczeństwa, urządzenia kontroli produkcji, biurowe i szpitalne systemy sygnalizacji, systemy przywoławcze i inne;

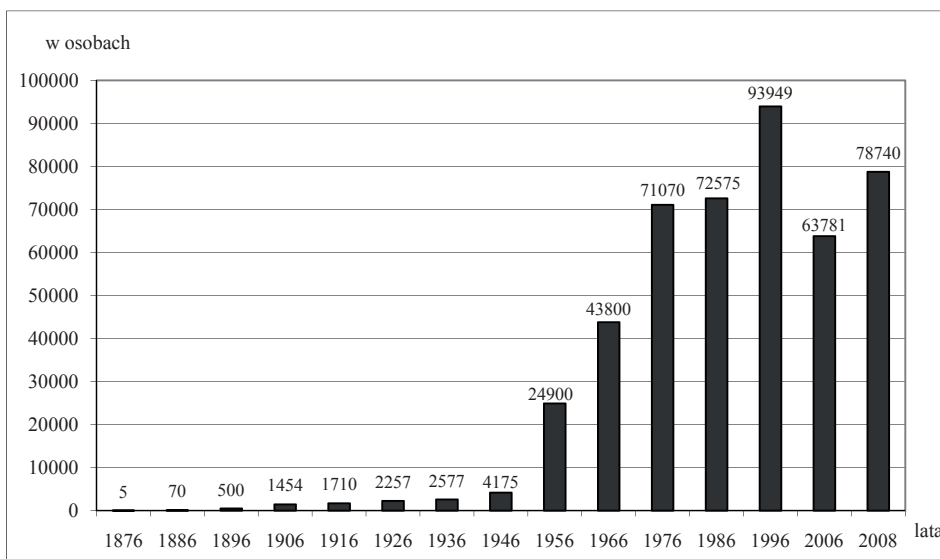
Ryc. 3. Zmiany wartości dochodów korporacji Ericsson w latach 1876-2008

Źródło: opracowanie własne na podstawie raportów rocznych firmy, tab. 1

- sygnalizacja świetlna (traffic signals) –wzajemnie powiązane plany sygnalizacji, automatyczne i manualne systemy blokad, automatyczne sterowanie ruchem pociągów, scentralizowana kontrola ruchu, urządzenia sygnalizacyjne stacji rozrządowych, sygnalizacje bram na przejazdach na autostradach, sygnalizacja świetlna ruchu ulicznego ze sterowaniem lub bez sterowania komputerowego;
- sprzęt łączności radiowej (communication radio equipment) –przenośny sprzęt radiowy, urządzenia radiowej łączności morskiej, sprzęt radiowy dla celów wojskowych, radiowe systemy przywoławcze;
- przewody z tworzywa (line material) –szafy kablowe, skrzynki terminali, urządzenia ciśnieniowe, materiały łączące, narzędzia oraz specjalne maszyny wielozadaniowe;
- kable i przewody (cables and wires) – telefoniczne, energetyczne niskiego i wysokiego napięcia, koncentryczne, izolacje przewodów z gumy i tworzyw sztucznych oraz kabli do wszystkich celów, drut emaliowany, akcesoria kablowe;
- komponenty (components) – przełączniki, przekaźniki, półprzewodniki, kondensatory, ochrona przeciwprzepięciowa;
- inne produkty – urządzenia automatyki przemysłowej, przyrządy pomiarowe, urządzenia zasilające, urządzenia kryptograficzne.

W rocznym sprawozdaniu działalności firmy za 1970 rok wyróżniono bardziej syntetyczne grupy produktów:

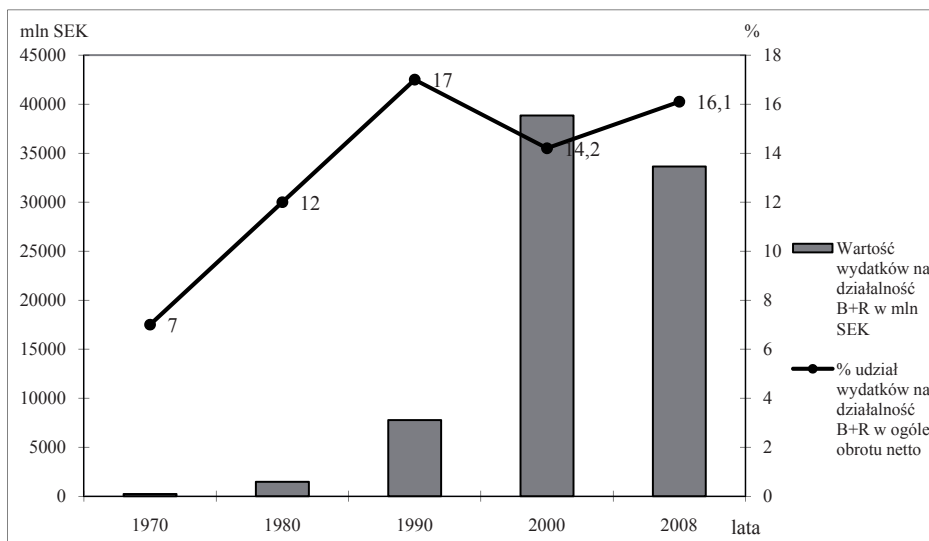
- centrale telefoniczne, łącznice telefoniczne i instrumenty wspomagające ich działalność, urządzenia do transmisji radiowej i inne urządzenia telekomunikacyjne,

Ryc. 4. Zmiany zatrudnienia w korporacji Ericsson w latach 1876–2008

Źródło: opracowanie własne na podstawie raportów rocznych firmy, tab. 1

- kable, przewody i sprzęt do obsługi sieci,
- sprzęt elektroniczny i projekty na rzecz rozwoju nauki,
- inne produkty.

Ryc. 5. Zmiany wartości wydatków na działalność B+R oraz udziałów w ogóle obrotów netto w korporacji Ericsson w latach 1970–2008

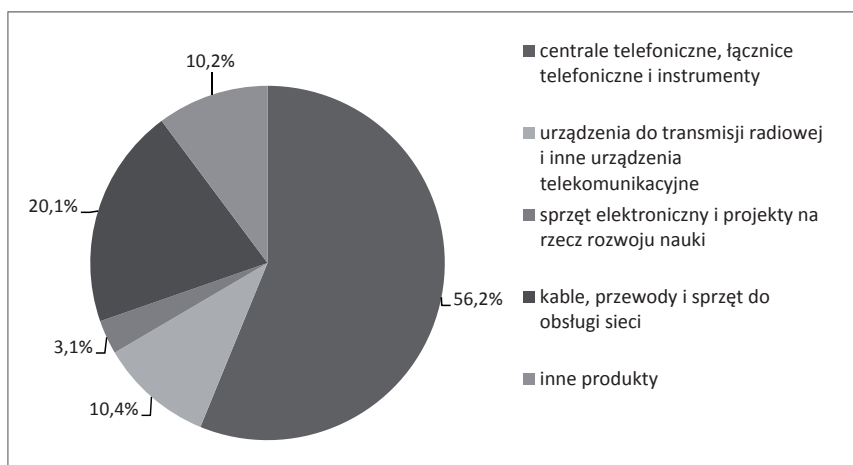
Źródło: opracowanie własne na podstawie raportów rocznych firmy

Największe znaczenie w sprzedaży netto miała pierwsza grupa, czyli sprzedaż central telefonicznych, łącznic telefonicznych i instrumentów wspomagających ich działalność. W 1970 r. wartość sprzedaży tej grupy wynosiła 1775,1 mln SEK, tj. 56,2% ogółu wartości sprzedaży (tab. 2, ryc. 6). Na drugim miejscu uplasowała się grupa obejmująca: urządzenia do transmisji radiowej i inne urządzenia telekomunikacyjne, która stanowiła znacznie mniejszy udział w ogóle wartości sprzedaży, tj. 10,4% ogółu. Najmniejszy udział miał segment obejmujący sprzęt elektroniczny i projekty na rzecz rozwoju nauki, stanowiący jedynie 3,1% ogółu sprzedaży netto za ten rok.

Tab. 2. Wartość i struktura sprzedaży netto w 1970 r. wg grup sprzedawanych produktów

Grupy działalności	Wartość sprzedaży netto w mln SEK	Struktura sprzedaży netto (w%)
Centrale telefoniczne, łącznice telefoniczne i instrumenty	1775,1	56,2
Urządzenia do transmisji radiowej i inne urządzenia telekomunikacyjne	327,7	10,4
Sprzęt elektroniczny i projekty na rzecz rozwoju nauki	98,3	3,1
Kable, przewody i sprzęt do obsługi sieci	636,6	20,1
Inne produkty	321,9	10,2
Suma	3159,5	100,0

Źródło: obliczenia własne na podstawie raportów rocznych firmy

Ryc. 6. Struktura sprzedaży netto wg grup sprzedawanych produktów w 1970 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie raportów rocznych firmy, tab. 2

Korporacja Ericsson starała się dopasowywać swoje produkty i usługi do potrzeb rynku oraz ciągle poszerzała swoją ofertę, w związku z tym również podział jej działalności uległ znacznym przemianom. W 2008 r. w strukturze działalności firmy wyróżniono następujące grupy:

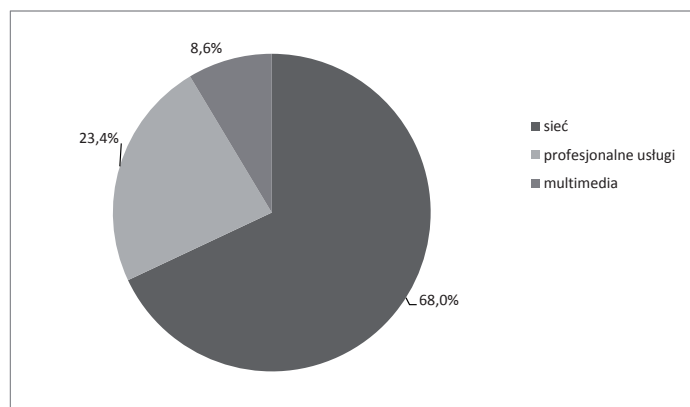
- sieci (networks) – czyli produkty i rozwiązania techniczne dla telefonii komórkowej i stacjonarnej, szerokopasmowego dostępu do Internetu oraz usługi związane z uruchamianiem sieci,
- profesjonalne usługi (professional services) – zarządzanie i integracja sieci klienta, consulting, edukacja, doradztwo i ogólne wsparcie dla firm w celu poprawy wydajności ich działalności,
- multimedia – kompleksowe rozwiązania dla operatorów i dostawców różnorodnych usług, które ułatwiają im tworzenie, zarządzanie i sprzedaż produktów,
- telefony – to segment, którym firma Ericsson połączyła się z firmą Sony w formie oddzielnego przedsięwzięcia joint venture Sony Ericsson, dzięki czemu firmy współpracując ze sobą, tworzą telefony posiadające wiele funkcji multimedialnych, przy tym dzieląc się równo wydatkami i dochodami wynikającymi z tej działalności.

W 2008 r. najwyższe wyniki sprzedaży netto osiągnął segment sieci, który wygenerował 142,1 mld SEK, czyli 68,0% ogółu wartości sprzedaży korporacji (tab. 3, ryc. 7). Mniejsze znaczenie miał segment profesjonalnych usług, który stanowił 23,4% ogółu sprzedaży.

Tab. 3. Wartość i struktura sprzedaży netto w 2008 r. wg grup sprzedawanych produktów

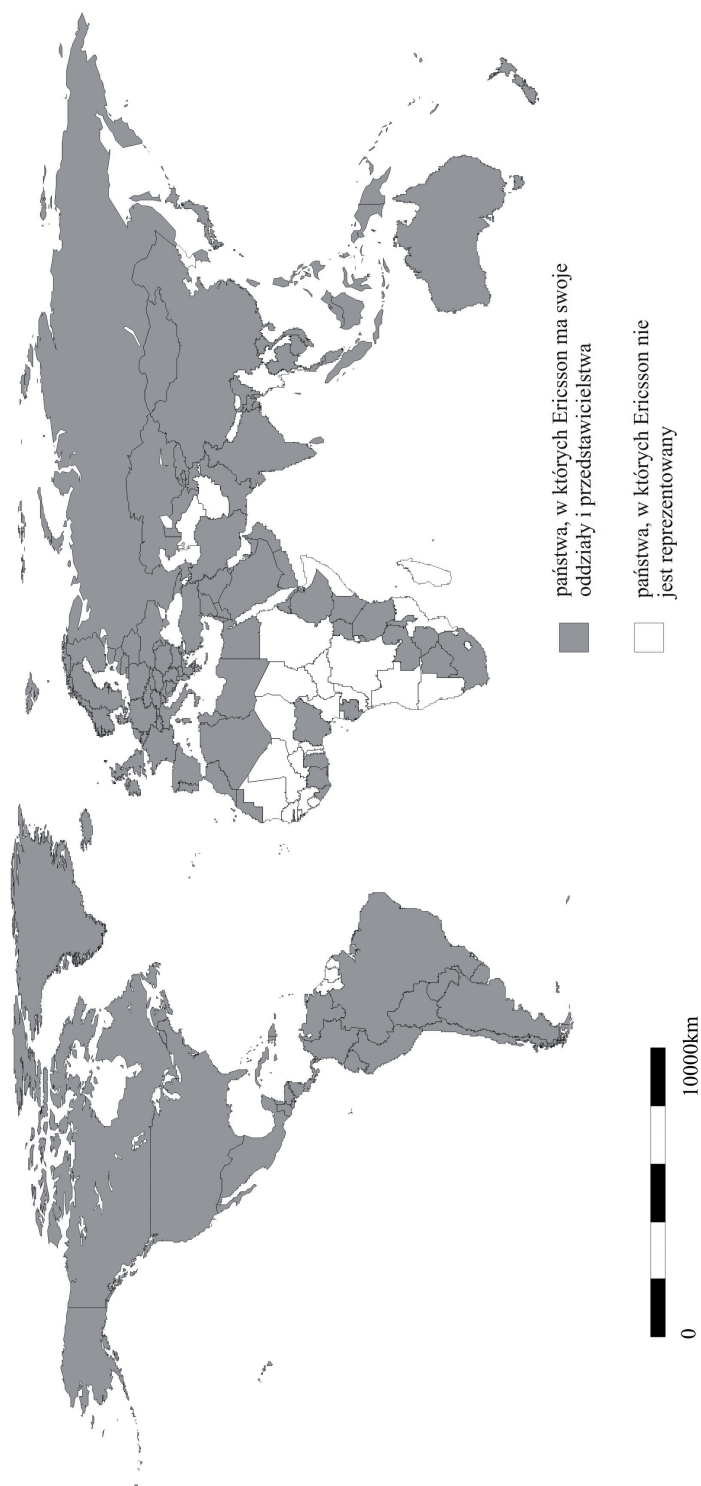
Grupy działalności	Wartość sprzedaży netto w mln SEK	Struktura sprzedaży netto (w %)
Sieci	142 050,0	68,0
Profesjonalne usługi	48 978,0	23,4
Multimedia	17 902,0	8,6
Suma	208 930,0	100,0

Źródło: obliczenia własne na podstawie raportów rocznych firmy

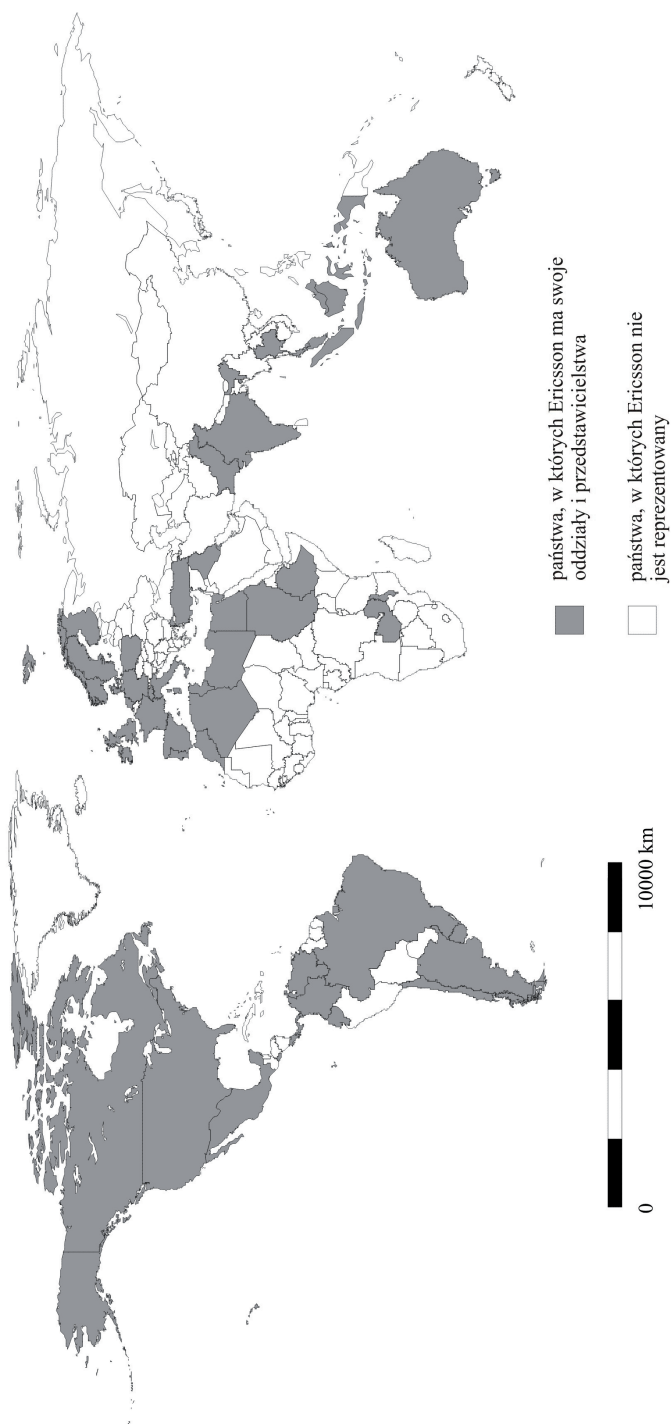

Ryc. 7. Struktura sprzedaży netto wg grup sprzedawanych produktów w 2008 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie raportów rocznych firmy, tab. 3

Ryc. 8. Zasięg oddziaływania korporacji Ericsson w 2008 r.

Ryc. 9. Zasięg oddziaływania korporacji Ericsson w 1970 r.

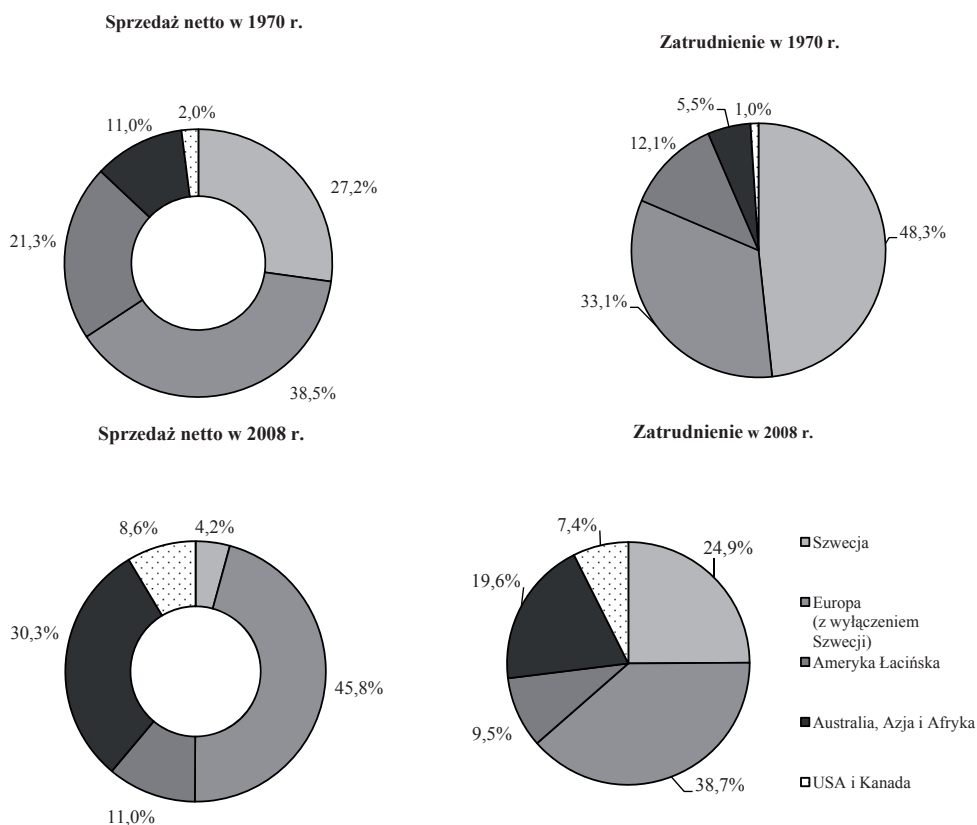
Tab. 4. Zmiany i struktura wartości sprzedaży i zatrudnienia wg regionów świata w latach 1970–2008

Obszary działalności	Sprzedaż netto w mln SEK		Struktura sprzedaży w % w roku		Indeks dynamiki 1970 =100		Zatrudnieni		Struktura zatrudnienia w % w roku:		Indeks dynamiki 1970 =100		Wskaźnik wydajności (sprzedaż w tys USD / zatrudnionego w latach	
	1970	2008	1970	2008	1970	2008	1970	2008	1970	2008	1970	2008	1970	2008
Szwecja	859,5	8875,0	27,2	4,2	1032,6	19675	28590	48,3	24,9	68,8				451,1
Europa (z wyłączeniem Szwecji)	1217,6	95775,0	38,5	45,8	7866,1	30532	19610	33,1	38,7	155,7			62,1	3136,9
Ameryka Łacińska	672,2	23048,0	21,3	11,0	3428,5	7486	7170	12,1	9,5	104,4			93,8	3078,8
Australia, Azja i Afryka	346,3	63307,0	11,0	30,3	18283,1	15454	3230	5,5	19,6	478,5			107,2	4096,5
USA i Kanada	63,9	17925,0	2,0	8,6	28030,1	5842	600	1,0	7,4	973,7			106,6	3068,3
Suma	3159,5	208930,0	100,0	100,0	6612,7	78989	59200	100,0	100,0	133,4			53,4	2645,1

Źródło: obliczenia własne na podstawie raportów rocznych firmy

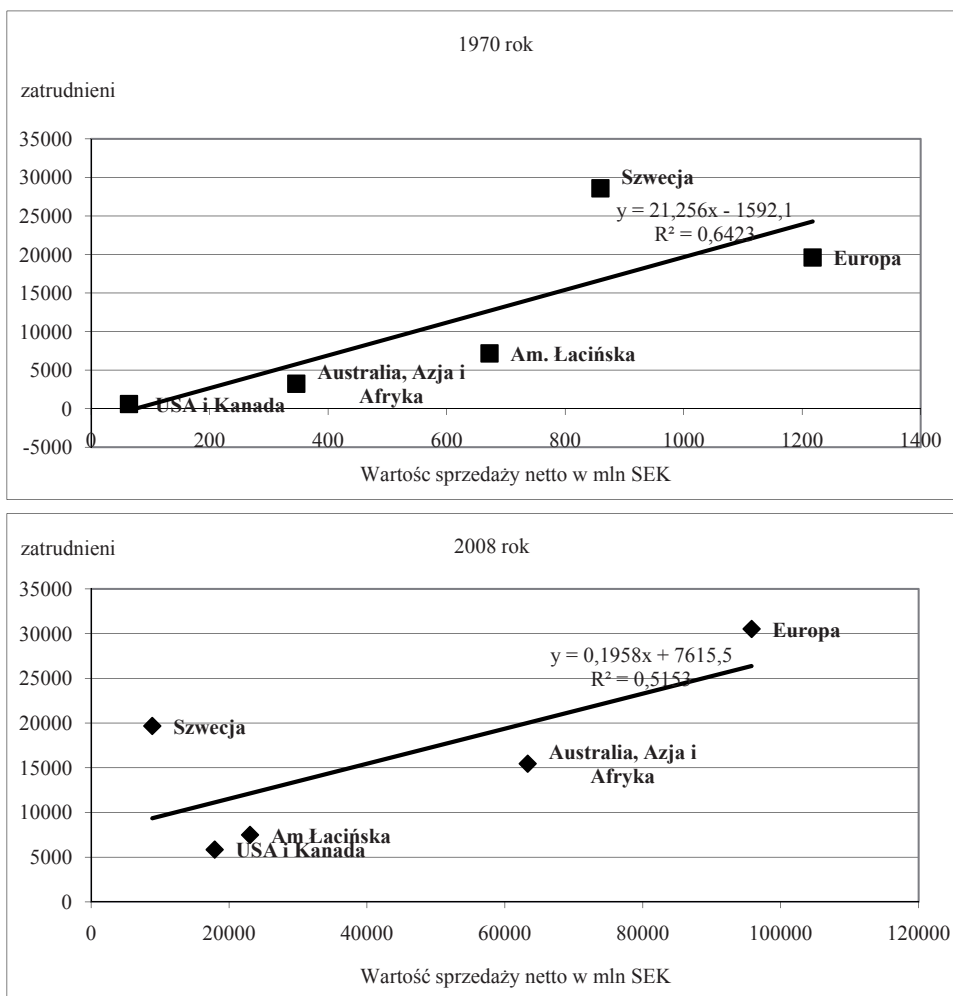
Współcześnie korporacja Ericsson obejmuje swoim rynkiem prawie wszystkie kraje (175 kraje – ryc. 8), w 1970 r. miała swoje oddziały i przedstawicielstwa jedynie w 47 krajach (ryc. 9).

Dla celów zarządzania w raportach rocznych, dotyczących działalności firmy, wyróżniono zgeneralizowane obszary działalności, które obejmują: Szwecję, Europę z wyłączeniem Szwecji, Amerykę Łacińską, Australię, Azję i Afrykę, Stany Zjednoczone i Kanadę (tab. 4). W latach 1970–2008 dominującym rynkiem zbytu dla produktów korporacji były kraje europejskie (z wyłączeniem Szwecji), na terenie których wartość sprzedaży netto wzrosła w tym okresie z 1,2 mld SEK do 95,8 mld USD, tj. niemalże osiemdziesięciokrotnie. Nastąpił również wzrost udziału w ogóle sprzedaży z 38,5% do 45,8%. Istotne znaczenie w 1970 r. miała również macierzysta Szwecja, w której sprzedaż stanowiła 27,2% ogółu, lecz do 2008 r. jej pozycja w strukturze znacznie się zmniejszyła, gdyż w tymże roku stanowiła ona jedynie 4,2% ogółu wartości sprzedaży. Współcześnie dużym rynkiem zbytu jest również region Australii, Azji i Afryki, którego udział w ogóle sprzedaży netto w latach 1970–2008 zwiększył się łącznie z 11,0 do 30,3%. Znacznie mniejsze znaczenie w tym zakresie ma obszar Stanów Zjednoczonych i Kanady, w których łącznie sprzedaż wynosiła od 2,0% w 1970 roku do 8,6% w 2008 r. (ryc. 10).

Ryc. 10. Struktura sprzedaży netto i zatrudnienia w latach 1970–2008 wg obszarów działalności

Źródło: opracowanie własne na podstawie raportów rocznych firmy

Ryc. 11. Korelacja wartości sprzedaży i zatrudnienia wg obszarów działalności w latach 1970–2008

Źródło: opracowanie własne na podstawie raportów rocznych firmy

W wyniku postępującego procesu automatyzacji produkcji dynamika zatrudnienia była znacznie mniejsza niż dynamika wartości sprzedaży. Liczba osób zatrudnionych w korporacji w badanym okresie zwiększyła się w latach 1970–2008 z 69,2 tys. do 79,0 tys. osób, tj. do 133,4%, podczas gdy wartość sprzedaży netto wzrosła z 3159,5 mln do 208 930,0 mln SEK, tj. sześćdziesięciosześciokrotnie. W 1970 r. podstawowa część działalności firmy skupiała się na terenie Szwecji, na co wskazuje fakt, iż na jej obszarze zatrudnionych było 48,3% ogółu zatrudnionych. W 2008 r. największy udział w zatrudnieniu miała Europa, na obszarze której koncentrowało się 38,7% ogółu zatrudnionych. Najmniejsze zatrudnienie w obydwu latach zaobserwowano w Stanach Zjednoczonych Ameryki oraz w Kanadzie, w których łącznie skupiała się jedynie 1,0% ogółu zatrudnienia w 1970 r. oraz 7,4% w 2008 r.

W analizowanym okresie wraz z rozszerzaniem rynku zmieniało się znaczenie poszczególnych obszarów zarówno pod względem wyników sprzedaży netto, jak i zatrudnienia. Podczas gdy w 1970 r. 27,2% udziałów w sprzedaży i 48,3% w zatrudnieniu miała Szwecja, to jej udział do 2008 r. w tym zakresie zmniejszył się odpowiednio do 4,2% w ogóle sprzedaży i do 24,9% w zatrudnieniu. Wzrosło natomiast znaczenie obszaru Australii, Azji i Afryki, gdzie w wyniku rozszerzania się rynków i znacznie niższych kosztów pracy została przeniesiona znaczna część potencjału pracowniczego. W 2008 r. w tym regionie zatrudnionych było 19,6% ogółu, czemu towarzyszyło podniesienie udziału w sprzedaży na tym obszarze do 30,3% ogółu. Należy zaznaczyć, że występuje silna korelacja między sprzedażą netto a zatrudnieniem, która wynosiła 0,801 w 1970 r. i 0,718 w 2008 r. (ryc. 11).

Z Polską Ericsson związał się już w 1904 r., uruchamiając centralę telefoniczną w Warszawie. Była wtedy jedna z pierwszych firm w Polsce zatrudniających kobiety. Działalność na obszarze Polski znacznie poszerzono, najpierw poprzez instalację centrali telefonicznych w Lublinie, Lwowie, Łodzi, Bydgoszczy i Sosnowcu, a w późniejszym okresie także fabryk w Katowicach i Radomiu, produkujących sprzęt telefoniczny, artykuły elektrotechniczne, urządzenia elektryczne oraz kontrolne używane m.in. w sygnalizacji kolejowej. W ostatnim dwudziestolecu Ericsson przede wszystkim zajmował się w Polsce rozbudową infrastruktury telekomunikacyjnej – 2G, 3G (GSM, UMTS) dla wielu sieci stacjonarnych i komórkowych oraz serwisowaniem sprzętu telekomunikacyjnego. W 2009 r. otworzył też Globalne Centrum Nadzoru i Zarządzania Siecią (Network Operation Center NOC), będące częścią Global Service Delivery Center (GSDC), mieszczące się w Warszawie oraz Katowicach, które obsługuje globalną sieć korporacyjną firmy Ericsson, a także klientów firmy z całego świata.

WNIOSKI

Należy podkreślić, że korporacja Ericsson, firma funkcjonująca na rynku od 133 lat, od początku swojego istnienia szczególną uwagę przywiązuje do wprowadzania nowych rozwiązań technologicznych, na co wpływają m.in. znaczne nakłady ponoszone na prace badawczo-rozwojowe. Organizując swoją działalność w różnych układach przestrzennych, koncentruje wysiłki na kilku segmentach, dzięki czemu stała się liderem, szczególnie w rozbudowie infrastruktury sieci stałej i mobilnej telefonii, Internetu szerokopasmowego oraz rozwiązań multimedialnych dla operatorów, firm i instytucji (http://www.ericsson.com/pl/ericsson/ericsson_na_swiecie.shtml). Dzięki szerokiemu asortymentowi innowacyjnych produktów i usług jest jedną z niewielu informatycznych korporacji europejskich liczących się na rynku międzynarodowym.

LITERATURA

- Borowiec M., 2009, *Rola edukacji w kształtowaniu społeczeństwa informacyjnego*, [w:] *Rola przedsiębiorczości w kształtowaniu społeczeństwa informacyjnego*, red. Z. Ziolo, T. Rachwał, Przedsiębiorczość-Edukacja, nr 5, Wydawnictwo Nowa Era, Warszawa-Kraków, s. 37-47.
- Domański B., 2004, *Transnational corporations and the postsocialist economy: learning the roes and*

- forging new relationships in contemporary Poland*, [w:] *The "Networked" World – Making Sense of Globalization*, ed. B. Alvstam, E. Schamp, Routledge, London.
- Dorocki S., Jenner B., 2009, *Wpływ wielkości nakładów inwestycyjnych w sektorze B+R na regionalne zróżnicowanie tempa rozwoju Francji*, [w:] *Rola przedsiębiorczości w kształtowaniu społeczeństwa informacyjnego*, red. Z. Ziolo, T. Rachwał, *Przedsiębiorczość-Edukacja*, nr 5, Wydawnictwo Nowa Era, Warszawa–Kraków, s. 188–197.
- Fields G., 2006, *Innovation, Time and Territory: Space and the Business Organization of Dell Computer*, *Economic Geography* 82 (2), s. 119–146.
- Kilar W., 2009, *Rola korporacji Apple w kształtowaniu społeczeństwa informacyjnego*, [w:] *Rola przedsiębiorczości w kształtowaniu społeczeństwa informacyjnego*, red. Z. Ziolo, T. Rachwał, *Przedsiębiorczość-Edukacja*, nr 5, Wydawnictwo Nowa Era, Warszawa–Kraków, s. 48–56.
- Olszak C. M., Ziemia E. (red.), 2007, *Strategie i modele gospodarki elektronicznej*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Rachwał T., 2008, *Problematyka badawcza funkcjonowania przedsiębiorstw przemysłowych*, [w:] *Problematyka badawcza geografii przemysłu*, red. Z. Ziolo, T. Rachwał, *Prace Komisji Geografii Przemysłu PTG* nr 11, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej, Warszawa–Kraków, s. 53–85.
- Wajda E., 2003, *Proces kształtowania się Motoroli jako firmy ponadnarodowej*, [w:] *Kształtowanie się struktur przemysłowych*, red. Z. Ziolo, Z. Makiela, *Prace Komisji Geografii Przemysłu PTG* nr 5, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej, Warszawa–Kraków, s. 85–114.
- Wajda E., 2003, *Zoričič-Wolek M., Proces kształtowania się korporacji IBM*, [w:] *Przemysł w procesie globalizacji*, red. Z. Ziolo, Z. Makiela, *Prace Komisji Geografii Przemysłu PTG* nr 6, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej, Warszawa–Kraków, s. 109–118.
- Wajda E., 2006, *Rozwój i struktura przestrzenna działalności Nokii w latach 1997–2003*, [w:] *Międzynarodowe uwarunkowania rozwoju przemysłu*, red. Z. Ziolo, T. Rachwał, *Prace Komisji Geografii Przemysłu PTG* nr 8, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej, Warszawa–Kraków, s. 219–240.
- Ziolo Z., 2008, *Procesy transformacji przemysłowych układów przestrzennych na tle zmieniającego się otoczenia*, [w:] *Procesy transformacji układów przestrzennych przemysłu na tle zmieniającego się otoczenia*, red. Z. Ziolo, T. Rachwał, *Prace Komisji Geografii Przemysłu PTG* nr 10, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej, Warszawa–Kraków, s. 11–22.
- Zorska A., 2003, „*Nowa gospodarka*” a globalizacja i regionalizacja. *Implikacje dla Nowej Europy*, *Master of Business Administration*, nr 1, ostatni : http://www.sgh.waw.pl/institute/ism/publikacje/Nowa_Gospodarka_a_globalizacja_i_regionalizacja.pdf [dostęp 5.11.2009].

Formation of Ericsson corporation

The long-term development of modern economy depends to a great extent on the development of the information sector, as well as on the activities, phenomena and processes that pertain to the development and application of modern technologies, including information technologies, in various economic sectors, which contributes to transformations of corporate management methods.

This article is aimed at providing an analysis of the formation of corporation Ericsson, one of the information companies that shape the modern world economy, in order to determine the changes of its economic potential and its evolution concerning newly adopted technologies.

mgr Wioletta Kilar

Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie

Instytut Geografii

Zakład Przedsiębiorczości i Gospodarki Przestrzennej

w.kilar@up.krakow.pl